

Budapestre vonatkozó újságcikkek		Oszályozás
Szerző:		408
Cím:	Fővárosi Természetismereti Múzeum. Leír. (terv)	
Forrás:	Magyar Nemzet	Idő: 1960
	(Hely)	Személy:
	(Idő)	Helyszám:
	(Köt. v. füz.)	
	(Oldal)	

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz. Budapest, nyomda, Gerlóczy-u. 2. — 14806/61.

Fővárosi természetismereti múzeumot!

1960. jan. 31.

Kulturális fejlődésünknek egyik fokmérője különböző múzeumaink állapota. Ebben a vonatkozásban örömmel látjuk történeti gyűjteményeink korszerű fejlődését, rendszeres ásatások útján régészeti kutatásaink soha nem képzelt méretű, meglepő gazdagodását s annak az egész országra kiterjedő hatását, helyi jellegű, vidéki gyűjteményekre serkentő voltát. A közelmúlt újsághíreiből nagy megnyugvással értesültünk a Magyar Nemzeti Múzeum Allattárának az ellenforradalmi pusztulásból való gyors újjáfejlődéséről, valamint annak az ország élővilágát új összeállításban bemutató keretéről. Vidéki városaink törekednek kisebb méretű állatkertek, növénykertek létesítésére is. Van Fővárosi Múzeum, amely példamutató módon szemlélteti fővárosunk őstörténetének, emberi településének gazdag fejlődéstörténeti anyagát, régészeti leletekben, római létesítményekben. Vannak gondosan felújított műemlékeink, mindezeket ismertető sokféle kiadványaink, s nem utolsó sorban vannak a fővárosban és környékén, a Budai hegységben s a pesti síkságon védett természeti különlegességeink, természetvédelmi tájaink, értékes tudományos tanulmányokkal, de *nincs Fővárosi Természetismereti Múzeum!*

Iskolai természetismereti, földrajzi, sőt, történelmi oktatásunk a helyi ismeretekből indul ki, s a távolabbi környék, majd az egész országra terjedőleg, halad a Föld egészének természetismerete felé, a különböző iskolafajták szerinti fokozatokkal. A folyamatban levő iskolareform szerint polittechnikai neveléssel. Vidéki városaink helyi múzeumi már számolnak ezzel a kívánalommal, sürgetnünk kell tehát Budapest főváros tanácsánál a Fővárosi Természetismereti Múzeum létesítését. Ez a kívánalom nem hátrítható el azzal a kétségtelen ténnyel, hogy a fővárosban vannak az országos jellegű nagy múzeumok. Az említett általános oktatási célon túlmenően feltétlenül szükséges a Fővárosi Természetismereti Múzeum népművelés, természetjárás, idegenforgalom tekintetében is. Budapest környékének természeti szépségeit

nemcsak gyönyörködtetve láttatni, hanem megérteni és részleteiben ismertetni is kell.

A Fővárosi Természetismereti Múzeum javaslata nem újkeletű. A Tanácsköztársaság múzeumpolitikai javaslatában, 1919-ben javasoltuk s kereteit is megadtuk. Azóta ez a kérdés megrekedett. Érthető, hogy a fasizmus évtizedeiben eltemetődött, de fővárosunk felszabadulás utáni hatalmas fejlődési lendületében, elérkeztünk talán ennek megvalósításához is. A főváros nem maradhat le ebben a vonatkozásban a vidéki városok mögött, mert ennek a Fővárosi Történeti Múzeumot kiegészítő Természetismereti Múzeumnak tudományos alapjai korszerű tanulmányokban, földtani, növénytani, állattani és földrajzi monográfiákban adva vannak. Nem lehet célunk ezen a helyen a Fővárosi Természetismereti Múzeum tartalmának részletezése, de régebbi javaslatunk nyomán említhetjük, hogy ennek a múzeumnak célja az oktatás és a szemléltetés. Tartalmazza a főváros és környéke földtani alkatát és anyagát szemléltető tárgyakat, a főváros és környékén élő állatokat és növényeket, azok fejlődésmenetét, ki kell terjeszteni a terület hasznosítható anyagaira, azok felhasználására, az itt kialakult gyáripark kapcsolatában. Ebben a részben már társadalomtörténeti összefüggésbe jutunk a többi között az itt élt ókori népek építőanyagának felismerésével. Érdekes tudnunk, hogy a rómaiak az óbudai és a budakalászi édesvízi mészkövet használták nagy falazó tömbökben és országútjelző »limes« oszlopokban. A római téglák pedig ugyancsak az óbudai agyagból készültek, amit legújabb anyagvizsgálatokkal állapítottunk meg.

Még rá kell mutatnunk arra, hogy a Fővárosi Természetismereti Múzeum munkarendjébe tartoznék a fővárosi oktatási iskolagyűjtemények módszeres és szakszerű összeállítása is. Az új fővárosi Növénykert és Állatkert elfogadott terve mellett, a városrendezés során várjuk és kérjük a Fővárosi Természetismereti Múzeum létesítését is.

Dr. h. c. Vadász Elemér
akadémikus